

VAD ÄR KOLLEKTIVAVTAL

SEKO TUNNELBANAN
den kämpande fackföreningen

Varför är det viktigt med kollektivavtal på alla arbetsplatser?

Kollektivavtalet - en garanti för trygga villkor

Ett kollektivavtal är en skriftlig överenskommelse mellan arbetsgivaren och facket. Det innehåller regler kring exempelvis lön, arbetsmiljö, semester, övertidsersättning, arbetstider, tjänstepension med flera. Genom kollektivavtalet har facket förhandlat fram bättre villkor än vad lagen kräver. Kollektivavtalet reglerar det mesta på jobbet. Det handlar om sådant de flesta tar för givet. Men som i själva verket finns där endast för att facket har fått arbetsgivaren att gå med på det.

Kollektivavtalet är ett golv

Kollektivavtalet fungerar som ett golv. Arbetsgivaren kan ge dig bättre villkor än vad som står i kollektivavtalet – men inte sämre. Innehållet i ett kollektivavtal gäller bara under en bestämd tidsperiod, sedan omförhandlas det. I Seko är det ytterst medlemmarna som bestämmer vilka krav vi ska ställa på arbetsgivarna. Allt avgörs under avtalsrörelsen.

Många medlemmar ett måste

När innehållet i ett kollektivavtal ska förhandlas är det helt avgörande att facket har många medlemmar. Fler medlemmar gör det lättare för oss att få igenom våra krav. Så genom att vara med i Seko bidrar du och dina arbetskamrater till att få det bättre på jobbet!

Arbetsgivare som struntar i kollektivavtal behöver inte ge dig något mer än det som står i lagboken. Exempelvis finns det ingen lag som ger rätt till ersättning för övertid, extra avsättning till din pension eller fria arbetskläder. Vad gäller lönen kan den i princip vara noll kronor - om kollektivavtal saknas. Förutom en bättre arbetsmiljö, lön, schyssta villkor och tydliga regler kring det som rör ditt arbete så avsätts också pengar till din tjänstepension.

Ensam är inte stark

Det är svårare för arbetsgivaren att säga nej till facket som har en stor grupp anställda bakom sig och ännu mer om medlemmarna är många och är aktiva.

För att kunna ha ett familjeliv. För att känna att jag kan ta rast. För att trygg pension är viktigare än några aktier. För att vara säker på att jag får betalt om jag jobbar över.

Kollektivavtal handlar om just det här. Om sådant som man kan tycka är en självklarhet på en arbetsplats. Men som inte är det på arbetsplatser som inte har kollektivavtal.

Övertidsersättning och tjänstepension ingår i och regleras i kollektivavtal. Tillsammans med rätt till löneförhandling varje år. Det är inte samma sak som rätt till en aktie i företaget man jobbar på (som Tesla försökt likställa med en löneförmån), vilket de anställda på Tesla har fått erfara efter att värdet på deras aktier stört dykt).

Vilka villkor regleras i vårt lokala kollektivavtal

Här är ett axplock av saker som regleras genom kollektivavtalet. Märk väl att om vi inte hade de här reglerna skulle vi nästan inte ha något alls, utom vad lagen säger, vilket inte är så mycket.

- Uppsägning för provanställning, en månad istället för 14 dagar som står i lagen.
- Utlysning av tjänsterna.
- Överenskommelse om befattnings- och områdesbyte för heltid och deltid samt om heltidslyft.
- Överenskommelse om övervaknings- och kontrollåtgärder.
- Lön, lönestege, övertidsersättning, Ob-ersättning och alla kompetenstillägg och ersättningar som t ex förflyttningersättning.
- Bestämda avlösningssområden.
- Bibehållen lön när man tas ur tjänst pga hot/våld och PUT. Bibehållen lön om du blir avstängt och sedan omplaceras pga sjukdom eller omorganisation.
- Alla regleringar om arbetstid (veckoarbetstid, dagarbetstid, matrast, pauser, tid på tåg, restid osv).
- Fridagar och arbetsschema.
- Semester enligt lagen samt om man har mer än 25 dagar och också hur man tar ut semestern, och ledighet i stort såsom kompensationstid, tid åter osv, inklusive när man kan ta ut den, samt alla sorts tidsbanker.
- Schemaändring och kompensation för den.
- Sjuklön upp till 14 dagar även om man blir sjuk i ett annat land.
- 10% ytterligare i lön, jämfört med Försäkringskassans ersättning när man tar ut föräldraledighet, under vissa premisser.
- Betald ledighet upp till 10 dagar per år vid svåra händelser (dödsfall av anhörig osv).
- Betald med full lön på kortare utbildningar, högst 14 dagar.
- Förlängd uppsägningstid om man är äldre än 55 år och blir uppsagt pga arbetsbrist.
- Rätt att välja vilka tjänster man ska ha, och det är inte arbetsgivaren som ska bestämma, när det gäller trafikpersonal samt kundmiljöpersonal.
- Betalt läkarbesök upp till högkostnadsskyddet.
- Rätt att ha Rikskortet (Epassi-kort), 2662 kronor per månad för en heltidsanställd och via kollektivavtalet har man subvention med 28%.

- Rätt till fri uniform.
- Rätt till gratis SL-kort, även för pensionärer om man har varit anställd i tunnelbanan när man blir pensionär. Värde under 2026 är 11 130 kr per år fullt pris eller 6 830 kr per år för pensionärer.
- Rätt till Särskild ålderspension för personal som var anställda före 2002.
- Rätt till 5 timmar med övertidsersättning eller motsvarande tidskompensation vid närvaro på medlemsmöte eller liknade som organiseras av Seko.
- Rätt till tjänstepension, ITP1 som beräknas till 4,5% av månadslönen.
- Medlemsförsäkringar via medlemsavgiften.
- Försäkring så att du får full lön vid arbetsskador eller olyckor (AFA försäkring).

Bli medlem NU!

Med Seko blir du starkare på jobbet. Förhandlingshjälp, försäkringar och kurser är exempel på sådant som ingår i medlemskapet. **Ett medlemskap kostar endast 50 kr per månad, de första 6 månaderna.**

Skulle vilja ha autogiro i stället kan du kolla här:

<https://www.seko.se/medlemskapet/fakta-om-medlemskapet/ansok-om-autogiro/>

Kontakta alltid din sektion
i första hand.

Fackexpedition: Gullmarsplan, plan 4.

Tel. nr: 073 463 31 43

Mail: sekotunnelbanan@gmail.com

Prenumerera på vår hemsida

<https://sekotunnelbanan.org/>

